

Warszawa, dnia 31 maja 2023 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.501.13.2023

Państwowa Komisja Wyborcza, odnosząc się do petycji z dnia 29 maja 2023 r., wyjaśnia, co następuje.

Stosownie do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Państwowa Komisja Wyborcza działa wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza może podejmować działania wynikające wyłącznie z przepisów ustaw, w tym przede wszystkim z ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 poz. 497).

Obowiązujące przepisy prawa wyborczego nie przewidują uprawnienia dla Państwowej Komisji Wyborczej do stworzenia „listy funkcjonariuszy, którzy naruszyli mandat wraz z orzeczeniami jakie zapadły w ich sprawach”. Tym bardziej Państwowa Komisja Wyborcza nie jest upoważniona do określania regulacji związanych z określaniem podstawy prawnej do tworzenia tego rodzaju listy, a także zasad dotyczących zakazu łączenia mandatu radnego z pełnieniem innych funkcji, ustalania kar i okresów ich zatarcia. Są to kwestie należące do wyłącznej kompetencji ustawodawcy.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza przy tym, że nie ma inicjatywy ustawodawczej i nie jest uprawniona do podejmowania innych działań dotyczących inicjatywy ustawodawczej, gdyż kompetencje w tym zakresie zostały przypisane innym podmiotom, tj. posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów, a także grupie co najmniej 100.000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.

Poza tym należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego wygaśnięcie mandatu radnego, m.in. z uwagi na naruszenie ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności oraz z powodu niezłożenia w terminach określonych w odrębnych przepisach oświadczenia o swoim stanie majątkowym, stwierdza właściwa rada, a nie organy wyborcze. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza nie posiada wykazu, ani liczby osób pozbawionych mandatu z powodu wskazanych wyżej przesłanek, a tym bardziej wykazu najczęstszych przypadków, które doprowadziły do utraty mandatu lub prawa wyborczego z tych przyczyn. Komisarze wyborczy stwierdzają wygaśnięcie mandatu radnego wyłącznie z przyczyn niebudzących żadnych wątpliwości interpretacyjnych, enumeratywnie wymienionych w Kodeksie wyborczym, tj. z powodu: śmierci, pisemnego zrzeczenia się mandatu, objęcia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyboru na wójta, posła na Sejm, senatora albo posła do Parlamentu Europejskiego. Poza tym komisarze wyborczy informują jedynie w drodze obwieszczenia o przypadkach wygaśnięcia mandatu radnego z mocy prawa, tj. po otrzymaniu przekazanych przez sądy odpisów prawomocnych orzeczeń, o których mowa w art. 10 § 2 i art. 11 § 2 Kodeksu wyborczego, dotyczących pozbawienia praw publicznych, pozbawienia praw wyborczych (przez Trybunał Stanu) ubezwłasnowolnienia, skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz stwierdzenia utraty prawa wybieralności w związku ze złożeniem nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego.

Państwowa Komisja Wyborcza nie widzi społecznie uzasadnionej potrzeby do ustalania liczby osób, których wygaśnięcie mandatu stwierdzili komisarze wyborczy, we wskazanych wyżej sprawach należących do ich właściwości.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej
Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)